

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE / OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomanta:	Sára Svobodová
Téma práce:	Paušální daň – legitimní nástroj či nedůvodná nerovnost?
Rozsah práce:	181 040 (dle prohlášení autorky)
Datum odevzdání práce:	17. července 2023

1. Aktuálnost (novost) tématu

Autorka si zvolila téma aktuální, neboť právní úprava paušální daně byla v tuzemsku zavedena s účinností k 1. lednu 2021.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Vzhledem k novosti analyzované právní úpravy a omezení práce na tuzemsko de facto neexistuje odborná literatura věnující se tématu zvolenému autorkou. O to více je třeba ocenit autorku, že si takto náročné téma zvolila a že připravila vlastní scénáře vyhodnocení ekonomické výhodnosti jednotlivých režimů. Autorka tak použila zejména metodu analytickou. Ačkoliv autorka zapoměla v diplomové práci zmínit, že část práce byla převzata z jí obhájené práce SVOČ, nemám za to, že by to bylo práci na újmu.

3. Formální a systematické členění práce

Práce je rozdělena na úvod, čtyři číslované kapitoly, závěr, seznam zkratk, seznam použitých zdrojů a abstrakt v českém a anglickém jazyce. Ačkoliv je v práci velmi vhodně užíváno tabulek, chybí jejich seznam.

4. Vyjádření k práci

Obecně lze práci hodnotit jako velmi zdařilou. Je zřejmé, že autorka věnovala přípravě diplomové práce nadstandardní úsilí.

Nelze se nicméně vyhnout myšlence, že autorka ve vztazích mezi OSVČ a zaměstnanci omezením problematiky na zkoumání dopadů toliko z pohledu daně z příjmů fyzických osob a odvodů veřejných pojistných opomíjí základní rozdíly těchto vztahů vyplývající například z odlišného stupně ochrany osoby, která vykonává závislou práci, oproti osobě působící jako OSVČ. Mám tak za to, že autorčino tvrzení na str. 80 její práce, ve kterém tvrdí, že je postavení OSVČ a zaměstnanců vykonávající samostatnou činnost srovnatelné, není správné.

Mám totiž za to, že na rozdíl od porovnání jednotlivých režimů OSVČ nelze bez kvantifikace benefitů vyplývajících z právního postavení zaměstnanců porovnávat daňové zatížení mezi OSVČ a zaměstnanci (nehledě na fakt, že závislou práci v režimu OSVČ vůbec není možné vykonávat). Předpoklad *ceteris paribus* tak podle mého názoru v tomto srovnání nemůže být zachován.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cílem práce je podle autorky analyzovat dopady paušální daně, který autorka vnímá jako nový nástroj v českém právním řádu. Hypotézou autorky je pak tvrzení, že zavedením paušálního režimu vznikají nedůvodné odlišnosti v jednotlivých daňových režimech daně z příjmů fyzických osob, a že se tedy jedná o diskriminační právní nástroj. Autorka pak dochází (ve zkratce) k závěru, že je hypotéza potvrzena, kdy rozdíly mezi jednotlivými daňovými režimy jsou v rozporu s teorií horizontální
--------------------	--

	spravedlnosti a že je tento institut protiústavní. Cíl práce tak byl za použití výše popsaných metod splněn.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení „Protokolu o vyhodnocení podobnosti závěrečné práce“ v systému Theses.cz	Závěrečná práce dle protokolu o vyhodnocení podobnosti závěrečné práce v systému Theses.cz vykazala celkovou podobnost ve výši 28 %, přičemž největší podobnost byla vykázána s dokumentem označeným jako „Tereza Kubálíková: Paušální režim v České republice, Slezská univerzita v Opavě“, a to ve výši 3 %. Závěrečná práce dále dle protokolu aplikace Turnitin vykazala shodu v celkové výši 15 %, z nichž ale jednotlivá díla dosahují pouze 2 % shody. Namátkovou kontrolou protokolů z těchto dvou aplikací jsem neshledal, že by posuzovaná práce byla nepůvodní. Z výše uvedených důvodů mám za to, že autorka pracovala při zpracování tématu samostatně.
Logická stavba práce	Práce je vhodně systematicky členěná.
Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací	Používání citací odpovídá citační normě. Autorka vycházela vzhledem k tématu výhradně z tuzemských zdrojů.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubku provedené analýzy považuji za odpovídající diplomové práci, byť se závěry autorky neshodím.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je vynikající. Na zvážení dávám doplnění seznamu tabulek (vzhledem k jejich hojnému užití).
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková i stylistická úroveň je vynikající s občasnými překlepy, což je vzhledem k délce práce pochopitelné.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Mám za to, že samotný předpoklad týkající se srovnatelnosti charakteru příjmů OSVČ a zaměstnanců, ze kterého analýza autorky vychází, není správný.

Nelze totiž podle mého názoru srovnávat výši příjmu po zdanění a povinných odvodech zaměstnanců a OSVČ bez kvantifikace výhod, které zaměstnanci v rámci výkonu závislé práce mají (placená dovolená, restriktivní způsoby ukončování pracovního poměru apod.).

Co se pak týká jednotlivých způsobů zdanění příjmů ze samostatné činnosti, mám za to, že odlišné výsledky, se kterými jsou jednotlivé způsoby zdanění spojeny, nemohou představovat horizontální nespravedlnost nebo diskriminaci, neboť je volba způsobu zdanění na každém subjektu daně.

Mám za to, že je situace obdobná v případě identifikované osoby a plátce daně z přidané hodnoty. Pouhou volbou, že se daná osoba povinná k dani stane plátcem daně z přidané hodnoty (a ne identifikovanou osobou) získá nárok na odpočet daně na vstupu například při pořízení zboží z jiného členského státu Evropské unie. Mám za to, že tato možnost volby nemůže být taktéž považována za

diskriminační, byť v podstatě bezdůvodně vede k jiné daňové povinnosti, a to pouze na základě volby osoby povinné k dani v jakém režimu bude zdaňována.

Má autorka za to, že se tento příklad liší od jí nastíněného schématu, nebo jde o obdobný případ? V případě, že se liší, v čem spatřuje odlišnosti? V případě, že má za to, že se neliší, má za to, že je také diskriminační (a tedy protiústavní)?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Doporučuji práci k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	Výborně.

V Praze dne 30. července 2023

Pavel Martiník, v.r.
oponent diplomové práce